

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Освітня програма	22705 середня освіта (хімія)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

28.04.2020 р.

Справа № 0119/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань «01 Освіта/Педагогіка» у складі:

Тарасенкова Ніна Анатоліївна – головуючий,

Шинкарук Оксана Анатоліївна,

Струк Тетяна Володимирівна,

Скворцова Світлана Олексіївна,

Рябовол Лілія Тарасівна,

Островська Катерина Олексіївна,

Мартинець Лілія Асхатівна,

Лопатенко Георгій Олегович,

Лобода Дмитро Олександрович,

Литовченко Світлана Віталіївна,

Єжова Ольга Олександрівна,

Демченко Олена Петрівна,

Бахмат Наталія Валеріївна,

Андрощук Ірина Василівна,

за участі запрошених осіб:

Цепенда Ігор Євгенович, керівник закладу освіти – представник ЗВО,

Мідак Лілія Ярославівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22705
Назва ОП	середня освіта (хімія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.06 Хімія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 14, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Незрозумілими є цілі ОП: цілі ОП та цілі вказані в звіті ЕГ суттєво різняться. Так в звіті ЕГ на с. 4 зазначено, що ціль освітньої програми: компетентний, здатний до саморозвитку, самоосвіти та самовдосконалення, соціально відповідальний спеціаліст, який володіє низкою соціальних навичок, володіє іноземною мовою та має системні знання професійного спрямування. А в ОП вказано, що мета (цілі) освітньої програми: підготовка кваліфікованих педагогічних працівників для закладів загальної середньої освіти, позашкільної освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, які здатні вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми навчання та виховання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук (хімії, екології та природознавства) і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; ознайомлення з сучасними уявленнями про цілі і цінності педагогічної освіти, проблемами навчання і виховання студентів та школярів, традиційними та інноваційними підходами до їх вирішення. Однак дисциплін, які б забезпечували підготовку до роботи в закладах професійної (професійно-технічної) освіти немає. Дисципліна, яка б забезпечувала підготовку до позашкільної освіти - «Позакласна робота з хімії» (В 5), є вибірковою. Мета ОП спрямована на підготовку кваліфікованих педагогічних працівників для закладів загальної середньої освіти, позашкільної освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, однак аналіз освітніх компонентів дає змогу стверджувати про підготовку лише для закладів загальної середньої освіти.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Потребує уточнення робота ЗВО щодо залучення випускників та студентів, академічної спільноти до формулювання цілей та ПРН за ОП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

З відомостей самоаналізу й звіту експертів не зрозуміло як саме під час формулювання цілей враховано галузевий та регіональний контекст. У відомостях про самоаналіз цю інформацію подано дуже загально. Зокрема у відомостях про самооцінювання на с.7 зазначається, що галузевий контекст було враховано «...через визначення загальних сучасних пріоритетів розвитку освіти... Регіональний контекст враховувався при формуванні цілей і програмних результатів навчання освітньої програми у плані визначення пріоритетних напрямків розвитку регіону: враховуючи особливості ринку праці західного регіону України (частина областей, а отже і закладів освіти, розташована в гірській місцевості;

створюються опорні школи), а, відповідно, і виникає затребуваність вчителів хімії, екології та природознавства». Подібну інформацію знаходимо на с. 4 звіту ЕГ, де зазначається, що «Враховано особливості ринку праці західного регіону (частина областей мають гірську місцевість, озера, ліси), вчителі хімії, екології та природознавства є затребуваними у даному регіоні». Це не пояснює яким чином враховано галузевий та регіональний контекст. Виникає питання, вчителі хімії, екології та природознавства потрібні лише для областей, які мають гірську місцевість, озера, ліси?

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Орієнтація ОП - не на вчителя (більше відповідає спеціальності «Хімік»). Академічну кваліфікацію не вказано. Професійних кваліфікацій зазначено три, що суперечить наказу МОН України № 506 від 12.05.2016 р. ОП 2018 р. передбачає присвоєння кваліфікації «Вчитель хімії, екології та природознавства», з них в переліку обов'язкових компонентів: спецдисциплін з напрямку «хімія» - 57 кредитів, з них: О13 Основи хімічної безпеки (3 кред.), О14 Загальна хімія (6 кред.), О15 Історія хімії (3 кред.), О16 Неорганічна хімія (6 кред.), О17 Аналітична хімія (6 кред.), О19 Органічна хімія (6 кред.), О20 Кристалохімія (3 кред.), О21 Фізична хімія (9 кред.), О22 Хімія високомолекулярних сполук (3 кред.), О23 Колоїдна хімія (3 кред.), О24 Сучасні освітні технології в хімії (6 кред.), О26 Основи хімічних технологій (3 кред.); спецдисциплін з напрямку «екологія» - відсутні; спецдисциплін з напрямку «природознавство» 3 кредити, з них: О10 Концепції сучасного природознавства (3 кред.); дисциплін, що забезпечують психолого-педагогічну підготовку - 15 кредитів, з них: О9 Сучасні інформаційні технології (за професійним спрямуванням) (3 кред.), О11 (Психологія) (6 кред.), О12 Педагогіка (6 кредитів); дисциплін, що забезпечують методичну підготовку - 6+12 на практику: О25 Методика викладання хімії, екології, природознавства (6 кред.), О28 Навчальна практика (3 кред.), О31 виробнича (педагогічна) практика (9 кред.) Як свідчить аналіз, акцент робиться на підготовку хіміка, а не згідно заявленої кваліфікації. Вибіркові дисципліни до уваги не брали, хоча вони також, майже усі націлені на підготовку хіміка. В ОП некоректно представлено працевлаштування та не відображено у змісті освітніх компонентів. Зокрема, 2351.1 Наукові співробітники (методи навчання); 2351.2 Інші професіонали в галузі методів навчання; - 2352 Інспектори навчальних закладів; 2359.1 Інші наукові співробітники в галузі навчання; 2359.2 Інші професіонали в галузі навчання. Компетентності С 12 та С 13, а також ПРН D 12, D 13, D 16 та D 17 передбачають сформованість дослідницьких умінь та навичок, однак жоден освітній компонент не забезпечує їх формування. Крім того зі звіту ЕГ не зрозумілим залишилися сильні сторони ОП у контексті критерію 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітніх компонентів більше відповідає спеціальності "Хімік", а не "Вчитель хімії". Недостатньо ОК, що спрямовані на спеціальність О14.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

В ОП відмічено, що освітній компонент Озо Курсова робота виконується в 6 та 7 семестрі. Аналіз навчального плану дає змогу констатувати, що курсові роботи передбачено з дисциплін «Загальна хімія» (6 семестр) та «Методика викладання хімії, екології та природознавства» (7 сем.). Однак методичних рекомендацій до виконання курсових робіт з кожної дисципліни не представлено, а лише загальні вимоги до оформлення курсових робіт для студентів за спеціальністю 014.06 Середня освіта (хімія). На с.12 відомостей про самооцінювання зазначається, що «Запроваджено опитування щодо задоволеності студентів рівнем викладання кожної дисципліни навчального плану після проведення екзаменаційної сесії на сайті Навчально-наукового центру якості надання освітніх послуг і дистанційного навчання». Однак незрозумілим є його результати. Потребує уточнення реалізація студентоцентрованого підходу, так як з висновків ЕГ не зрозуміло. Зокрема у них на с. 9 зазначається, що « Під час реалізації ОП діє студентоцентрований підхід, що підтверджено протоколами сумісних засідань, наявністю заяв студентів щодо вибору дисциплін та опитуванням студентів під час зустрічі», що не дає повного уявлення.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Незрозумілим є виставлення підсумкової оцінки з дисципліни. На с. 9 звіту ЕГ зазначається, що підсумкова оцінка з дисципліни є середньою арифметичною балів екзамену і підсумкового контролю. Але ж однією з форм підсумкового контролю є екзамен. В ОП на с. 5 вказано, що підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів). Але на с.14 відомостей про самооцінювання зазначається, що для підсумкової форми контролю використовується комплексна контрольна робота. Однак на с.15 вказано, що «проведення підсумкових видів контролю, зокрема екзамену, регулюється графіком...». Якщо розглядати підсумкову форму контролю як комплексну контрольну роботу, тоді некоректним є підхід до оцінювання, так як у студента немає необхідності виконувати проміжні завдання (практичні чи лабораторні, здавати проміжні форми контролю). Достатньо здати іспит та написати комплексну контрольну роботу.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Невідповідність представленої інформації у відомостях про самооцінювання (Зведена інформація про викладачів) та у представленому додатку «Якісний склад проектної групи, яка утворена у складі відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти підрозділу факультету природничих наук із спеціальності 014 «Середня освіта (хімія)» за посиланням <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/02/014.06-Vidomosti-pro-kadrove-zabezpechennia-bak.pdf> щодо відповідності пунктах ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти. Наприклад, Мідак Л.Я. - на сайті вказано відповідність за 6 пунктами (п. 2,8,10,14,16,19), а у відомостях про самооцінювання – за 12 пунктами (пп. 2,3,7,8,9,10,13,14,16,17,18). Або наприклад, «Методика викладання хімії, екології та природознавства» закріплена у відомостях про самооцінювання за Федорів Т.М. , а на сайті – за Старостою В.І. і т.д.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Описано практику задоволення потреб осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп лише переважно через встановлення спеціального обладнання (широкі двері, пандус, поручні в приміщеннях, встановлені підйомники, спеціальні туалетні кімнати) та через використання електронного ресурсу бібліотеки (с.20 відомостей про самооцінювання). Незрозуміло яким чином враховують потреби інших категорій осіб із особливими потребами, зокрема вагітних, студентів із дітьми і т.д.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Незрозуміло які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані. У відомостях про самооцінювання (с.21) вказано, що змінено склад проектної групи, випускню кафедру, здійснено набір на скорочений термін навчання. Однак немає інформації щодо оновлення змісту, форм, методів та технологій навчання за ОП. У звіті ЕГ також не представлено прикладів внесення змін в ОП за результатами її перегляду та позицій стейкхолдерів. У звіті ЕГ (с.14) зазначається, що перегляд ОП відбувається за результатами постійного моніторингу ринку праці і зворотного зв'язку з академічною спільнотою, студентами і роботодавцями й наведено п о с и л а н н я <https://chemeducation.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/14/2020/02/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%Bo-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%Bo%D0%BC%D0%Bo%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%95%D0%9A%D0%A2-%D0%94%D0%9B%D0%AF-%D0%9E%D0%91%D0%93%D0%9E%D0%92%D0%9E%D0%A0%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF.pdf>, яке не можливо перевірити, так як видає повідомлення що не знайдено.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Посилання на веб-сторінку (відомості про само оцінювання с.24), яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проєкту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів) <https://nmv.pnu.edu.ua/proiektu-op/> є некоректним. Проєкт ОП представлено за іншим посиланням (<https://chemeducation.pnu.edu.ua/%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-014-15-%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B8/>).

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Посилання на сторінки <https://admission.pnu.edu.ua/важлива-інформація-вступники/орбакалавра/> та на <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-vyznachennia-akademichnoiriznytsi-ta-perezarakhuvannia-navchalnykh-dystsyplin-v-DVNZ-%> не відкриваються.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Потребує коригування мета та фокус ОП та врахування галузевого та регіонального компоненту під час формулювання цілей та програмних результатів навчання за ОП. 2. Посилити загальну теоретичну підготовку здобувачів вищої освіти за напрямками «екологія» та «природознавство». Так як переважна більшість освітніх компонентів забезпечує підготовку лише вчителя хімії (О 13 –О 24, О 26) та не достатньо представлено ОК, які б забезпечували підготовку вчителя екології (лише В 3 Екологія- 3 кред.) та природознавства (лише О10 Концепції сучасного природознавства - 3 кред.). 3. Посилити методичну підготовку здобувачів ОП з екології та природознавства. Наприклад, в межах заявленої дисципліни «Методика викладання хімії, екології та природознавства» ввести окремі модулі чи розділи присвячені висвітленню питань кожної методики зазначених дисциплін. Або введенням окремо методики викладання хімії, методики викладання екології та методики викладання природознавства. 4. Забезпечити формування компетентності С 12 та С 13, а також ПРН D 12, D 13, D 16 та D 17, що передбачають сформованість дослідницьких умінь та навичок, через введення відповідної дисципліни (наприклад «Основи науково-педагогічних досліджень») або введенням відповідних тем до змісту окремих навчальних дисциплін.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Привести структуру й зміст ОП у відповідність до вимог, що наведені у Методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої освіти МОН України. Зокрема в ОПП передбачити і висвітлити розділ «Форма атестації здобувачів вищої освіти» та представити структурно-логічну схему з відображенням прямих та зворотних зв'язків між ОК та послідовністю їх вивчення. 2. Розширити перелік вибіркових дисциплін (не лише професійного спрямування), сформувати каталог вибіркових дисциплін, який давав би можливість студентам здійснювати вибір дисциплін не лише за спеціальністю (одну з двох дисциплін), а й з інших ОП. 3. Відрегулювати механізм побудови індивідуальної освітньої траєкторії здобувача (в ОП та навчальному плані вибір здійснюється лише з двох дисциплін). 4. Узгодити завдання виробничої (педагогічної) практики з метою ОП та предметною спеціальністю відповідно до вказаної

кваліфікації. Незрозумілим є завдання під час проходження виробничої (педагогічної) практики – розробляти та проводити уроки не лише з хімії, а й з фізики, біології та проведення позакласних заходів (Тема 5 силабуса), адже підготовка здійснюється вчителів хімії, екології та природознавства. Тому чи коректно вимагати проведення уроків з фізики та біології і не залучати студентів до проведення уроків з екології та природознавства. Освітній компонент В5 «Позакласна робота з хімії» представлено лише у вибіркових дисциплінах, а тому підготовку до проведення позакласних заходів як одне із завдань педагогічної практики не забезпечено жодним обов'язковим освітнім компонентом. 5. Розширити перелік дисциплін, що забезпечують методичну підготовку за вказаною кваліфікацією. За ОП здійснюється підготовка учителів хімії, екології та природознавства, тому вивчення лише однієї дисципліни О 25 «Методика викладання хімії, екології та природознавства» (6 кредитів) не забезпечує в повному обсязі методичну підготовку майбутніх учителів цих предметів.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Активізувати роботу щодо впровадження в діяльність ЗВО «Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та «Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (схвалене вченою радою введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019). Так як Положення є, а прикладів застосування цього положення немає (не дивлячись на те, що здійснюється підготовка за скороченою формою навчання). Про це зазначено у відомостях про самооцінювання на с. 11 (Цитата: «У межах даної ОП досвіду застосування вказаних правил не було»). Але ж ОП передбачена для навчання за скороченою формою навчання. Також у висновках ЕГ не наведено жодного прикладу.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Розробити методичні рекомендації до виконання курсових робіт для кожної з визначених дисциплін («Загальна хімія», «Методика викладання хімії, екології та природознавства») окремо, а не загальні вимоги до оформлення курсових робіт. 2. Потребує активного впровадження в процесі реалізації ОП інноваційних методів та форм навчання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Активізувати діяльність закладу щодо популяризації академічної доброчесності. 2. Узгодити форми підсумкового контролю таким чином, щоб вони забезпечували необхідність виконання студентами усіх видів робіт, передбачених навчальною програмою.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Удосконалити механізм співпраці із роботодавцями в контексті практичної підготовки за ОП. Розширити практику ЗВО щодо залучення до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Потребує уточнення інформація щодо механізмів реалізації освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. Це зумовлено тим, що у відомостях про самооцінювання та в звіті ЕГ подано в загальному і описано через рівні, а не механізми реалізації кожного з вказаних видів підтримки. Не уточнено як на кожному з визначених рівнів реалізується окремо освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримки здобувачів вищої освіти. 2. Розробити та впровадити в діяльність ЗВО «Положення про створення умов для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами», а не обмежуватися лише «Порядком супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA-%D1%81%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D1%83.pdf> (являє собою вказівки черговому щодо надання допомоги особі з інвалідністю).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Потребує уточнення інформації щодо оновлення змісту, форм, методів та технологій навчання за ОП. Так як у відомостях про самооцінювання (с.21) вказано лише, що змінено склад проектної групи, випускню кафедру, здійснено набір на скорочений термін навчання.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Покращити роботу сайту, забезпечивши доступ до документів, на які є посилання і які мають бути розміщені у вільному доступі. 2. Посилити профорієнтаційну роботу випускної кафедри та ЗВО загалом з метою залучення абітурієнтів на навчання за ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Підписаний_додаток_пояснення.pdf</i>	70EeyL3XoTqBNxYUmO39e5JMKxfqPe22K4vJEHtJR14=

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ТАРАСЕНКОВА НІНА АНАТОЛІЇВНА